

Una vibrant al·locució de Companys als lluitadors de Madrid

Dijous a la nit, a tres quarts de vuit, el President Companys adreçà per ràdio la següent al·locució a l'heroic poble de Madrid:

«Madrilenys: Us parla Lluís Companys, President de la Generalitat, us parla vostre germà. Els rebels són a les portes de la capital de la República i vosaltres les defenseu. En aquest importantíssim moment d'una guerra que assenyala l'hora decisiva de la grandesa d'Espanya, els ciutadans de la capital de la República han de donar, estan donant i donaran exemples de resolució, de disciplina d'enardit coratge i d'autèntic heroisme.

Camarades: El destí ha volgut que arribés aquesta ocasió (trajectòria fatal d'un vell procés polític) en la qual ha de sortir a la superfície el bo i el dolent, el fort i el feble que existeix en el fons de la consciència del país, i el cor de cada poble i de cada home.

La república democràtica fou generosa fins la feblesa o inconsciència; i una burocràcia militar mimada, la qual es vol conservar en els seus llocs s'ha aixecat contra ella i preten destruir-la. S'ha sublevat en el protectorat marroquí, cobrint-nos de vergonya davant el món civilitzat, i ha portat a la península moros mercenaris i terç estranger per envair i sotmetre el poble, mentre té sempre en els seus llavis, tacats pel deshonor, el nom d'Espanya.

Són els exèrcits de la facció i qui el sosté i aguanta. les forces velles de la plutocràcia clerical que renega de Crist; els latifundistes, cranc de l'economia del país; la gran banca i l'alta burgesia, sense pietat i sense sentiment humà, retresada un segle de tot el que representen ideals conservadors en la resta d'Europa. Són els hereus de Savalls i de Cucala, fills de Torquemada, que han arrasat les terres i crucifixat els homes, i procurat el neufraç dels valors morals de la raça i de les seves forces d'energia.

Que els fills del poble no oblidin que tenen armes per a vèncer en aquesta i altres empreses, però l'objectiu d'ara es guanyar la guerra. Amb un gest d'home es conquista la glòria. Es un moment en el qual els pobles s'immortalitzen o cauen i s'enfonsen en el silenci i la ignominia. El veredict de la història jutjarà cadascuna segons la seva conducta.

I jo, català ambiciono per a Madrid, aquest Madrid inquiet i fàcil i humà, generós i noble l'alt orgull de mantenir per dret propi la capitalitat de la República i de deixar escrit el seu nom en les pàgines inesborrables del llibre de la història.

El nostre poble, aquest poble que te l'ànima plena de fines i vives inquietuds, havia assenyalat, ja a la República el camí a seguir, que no fou sempre atés. Ell es manifestava com podia amb l'esperança que sabessin traduir-se en actes de direcció clara, enèrgica i profundament transformadora les seves grans il·lusions. Però se li regatejà molt, per

a complaure o calmar els traïdors i enemics de la República, i ací teniu la resposta.

Però poble, poble germà. Ara tu tens la paraula! Demostra que no ets un caigut i que no estàs atacat de cap moral pels efectes de la tortura a que t'han sotmés. Demostra que va quedar sana i neta de la infecció austriaca i borbònica la teva sang i el teu cor. Lluita, venç o mor en el teu lloc, soldat de l'exèrcit popular, fill esforçat i simbòlic del poble espanyol. Combat amb les armes, amb les dents, amb les urpes. Llença't en al luvió contra l'enemic que és una ombra a la qual foragitarà el tremp de la teva ànima i àngel del teu ideal victoriós.

—Tu, covard, enrera. Et marcarem amb el ferro roent de l'infàmia. Deus ésser nascut d'un bastard borbònic i d'una cortisana estrangera. Per aixó recules i lences les armes. Deixa el pas lliure, que no ets dels nostres i t'has entaforat als nostres rengles. Veste'n rufià!

Vosaltres, valents madrilenys, endavant! Catalunya us ha enviat reforços i us estima i us admira.

Madrid! Madrid! Pronunciarem el teu nom com un rès i com una admiració. Guanyel'!

Disciplinats, atents a les ordres del comandament, irreductibles en l'espera, rabiosos i furiosos en l'ofensiva, cada pam de terreny tancat per la vida d'un home, amb l'ànima pletòrica d'il·lusió i d'ambició heroica, futurs noms de la història... Herois!

A través del micròfon deixo caure el meu cor sobre el vostre. Visca la Llibertat!

Llibertat! Llibertat!

Llibertat! paraula que encens els cors, i agermanes les ànimes tot per un igual; sento ja el soroll unànim dels clamors demanant, exigint, la justícia social.

Prou ja de cadenes que amenacen, ni de mordasses per no oïr nostre clam sento que les ànsies del Poble, avancen defensen els seus llocs pam a pam.

Prou ja de fanatismes d'odi, engendrats que d'infantesa ens havien venut en els mercaders, de conciències i maldats, per tenir el Poble sotmés i retut.

Volem una Pàtria que en treball sigui forta i així tots junts, fer el gran esforç que lo que fins ara era cosa somorta tinguem dels paràsits també el seu reforç

Que compreguin la idealitat que és bella i que amb l'amor germà, en treball es dignifica per aixó tots rompem de la cadena l'anella que en el seu cercle, ens esclavitza mica en mica,

I que el sol que enlluerna de tant brillant, doni la claror radiant de la veritat; que entre tots un món nou anem forjant en que serà el principi de Llibertat

JOAN PLÀ REBERTÉ

Baix Montseny. 6-11-36